

Kodi kulera ndi kololedwa?

Date: Friday, Safar 6, 1447 9:23 PM

Views: 171

Category: Fiqh > Fiqh An-Nikāh > Kulera

Question

Kodi kulera ndi kololedwa?

Answer

Kutamandidwa konse ndi kwa Allāh!

Chisilamu chimalimbikitsa mwamuna ndi mkazi kuti abereke ana ambiri ndipo asaope umphawi. Ngakhale zili choncho, palibe pamene panalembedwa kuti mkazi adzikhala ndi pathupi nthawi yomwe wabereka kumene pambuyo pomaliza nifās. Ndipo palibe pamene panalembedwa kuti ngati banja silibereka ana 20 lidzalandira chilango kuchokera kwa Allāh. Chomwe chili chodziwika ndi chakuti kukhala ndi ana ambiri kumabweretsa madalitso kwa makolo komanso ndi chinthu chimene chili mu zimene Mtumiki wa Allāh (ﷺ) adalimbikitsa.

Kukhala ndi Ana Ambiri ndi Sunnah

Ibn Juyaj adafotokoza kuti:[1]

يەم ھەندا يەل نە! ھەللا لوسەر اي :لەق فەلسەو ھېلىع ھەللا ىلىص يېبنلا ىتەلچەر نا
ھەل لەق مەت! اەحکەنەت ئال :مەلسەو ھېلىع ھەللا ىلىص ھەللا لوسەر لەق ف. رقاع يەو ئاسنلا نم
دەلت ئال ئانسەح حەكەنەت نەن نم رىيخَادولو ئادۇس حەكەنەت نەل.

Mwamuna wina anafika kwa Mtumiki wa Allāh (ﷺ) ndipo adati: "Eh iwe Mtumiki wa Allāh (ﷺ)! Ine ndili ndi msuwени wanga (cousin) yemwe ndi wakhalidwe labwino koma ndi 'Āqir (wosabereka)." Mtumiki wa Allāh (ﷺ) adati: "Usamukwatire." Kenako adapitiriza nati: "Kukwatira mkazi wakuda thupi koma wobereka ndi zabwino kwambiri kusiyana ndi kukwatira mkazi woyera thupi koma wosabereka."

Ndipo Ma'qil Ibn Yasār akufotokoza kuti:[2]

لأَمْجَادِ وَبَسَحَّاتٍ أَذَّرْمُ اثْبَصَأْ يَنِإِلْأَقَافُ ، مَلْسُوَهِيلَعُ هَلْلَا إِلْصَيْبَنْلَا إِلْجَرَءَاجِ
بَلْأَقَافَةَ ثِلَّا ثِلَّا هَاتَأْمُثُ ، هَاهَنَفَةَ يَنِإِلْأَقَافَ ؟ أَهُجَّوَزَتَأْفَأْ دَلَّتَالَاهَنَأَوْ

مُمْأَلٌ مُكْبُرٌ ثَالِكُمْ يَنِإِفَ دُولَوْلَا دُوَّدُولَا اُجَوَّزَتْ:

Mwamuna wina adafika kwa Mtumiki wa Allāh (ﷺ) ndipo adati: “Ine ndapeza mkazi wochokera ku banja labwino ndipo iye ndi wokongola kwambiri koma ndi wosabereka: kodi ndimukwatire?” Mtumiki (ﷺ) adati: “Ayi (Usamukwatire).” Kenako mwamuna uja adabweranso kachiwiri ndipo adaletsedwanso. Kenako anabweranso kachitatu ndipo Mtumiki (ﷺ) adati: “Kwatira mkazi wachikondi komanso wobereka chifukwa ndidzawaposa anthu a mitundu ina ndi kuchuluka kwanu.”

Anas Ibn Mālik akutifotokozena kuti Mtumiki wa Allāh (ﷺ) adati:[3]

مَكَاهِي إِو ! قَمَاهِي قَلَا مَوِي نَيِّي بَنْلَا مَكْبُرَتَالْكَمْ يَنِإِفَ ءاسَنَلَا نَمْ دَوْلَوْلَا دُوَّدُولَا اُجَوَّزَتْ
هَضْرَأْ إِلَفَّةَ خَبْسَّاً ضَرَأْ [يَقْسِي] رَئِبْ سَأَرِلَعْ دَعَاقَلْجَرْ لَثَمَكْ اَهْلَثَمْ نِإِفَ رَقَاعَلَأْ وَ
بَضْنَتْ هَنِيَعَ الَّوْ تَبَنَتْ.

Kwatirani achikondi komanso obereka mu gulu la akazi; chifukwa ine ndidzanyadira pa atumiki ndi kuchuluka kwanu tsiku la Chiweruzo. Ndipo pewani kukwatira akazi omwe ali Āqir (osabereka), chifukwa (kukwatira) m'modzi wa iwo zili ngati mwamuna amene wakhazikika pamwamba pa chitsime, ndipo iyeyu namathirira munda wake tsiku lilihonse, koma nthaka yakeyo yosalola kutulutsa zomera, ndipo madzi odutsa m'mundamo osalowa pansi.

'Abdullāh Ibn 'Umar adati:[4]

دَلَّتْ إِلَيْهِ أَرْمَنْ نَمْ رَيَخْ إِتْيَابْ يِفْ رَيَصَحْ

Mphasa mnyumba (yomwe imagwirtsidwa ntchito pokhalira komanso kugonera) ndi yabwino kusiyana ndi mkazi yemwe sabereka.

Nayenso mkazi walimbikitsidwa kuti akwatiwe ndi mwamuna amene ali wobereka. Sizili zokondedwa kuti iye adzikwatitse kwa mwamuna amene ali gojo, kapena mwamuna amene salabadira zokhala ndi ana ochuluka chifukwa choopa umphawi. Muhammad Ibn Sīrīn akufotokoza kuti:[5]

مَدْقَمَلَفْ، مَمِيقَعَنَّاَكَوْ، قَمَارْمَأْجَوَزَتَفْ، قَمَارْمَأْجَوَزَتَفْ، يَأْغَسَلْ، ضَعَبْ، يَأْلَعْ، أَلْجَرَثَعَبْ، بَأْطَحَلْ، بَأْنَبْ، رَمْعَنْ،
مَهْمَلْعَافْ، قَلَطَنَافْ»، إِلَاقْ، إِلَاقْ، إِلَاقْ، إِلَاقْ، كَنْأَاهَتَمْلَعْ، هَلْكَلْذُهَلَرَكَذَرَمْعَ، إِلَعْ،
أَهَرَيَخْ، مُثْ.

'Umar Ibnil Khattwāb adatumiza mwamuna wina kuti akatolere Zakāh, ndipo mu ulendowu, mwamunayu, adakwatira mkazi. Koma mwamunayu adali 'aqīm (wosabereka). Pamene anabwerera mu ulendowu, iye anabweretsedwa kwa 'Umar

ndipo izi (zoti mwamunayu ndi wosabereka koma wakwatira) zidatchulidwa kwa iye. ‘Umar adati: “Kodi unamuza mkaziyu kuti ndiwe wosabereka?” Iye adati: “Ayi.” ‘Umar adati: “Thetsa banja kenako umuuze (zoti ndiwe wosabereka), ndipo umupatse iyeyo chisankho (choti umukwatireno kapena ayi)”

Ma ahādīth onsewa akulimbikitsa mwamuna kukwatira mkazi komanso mkazi kukwatiwana ndi mwamuna amene adziberekera naye ana ochuluka. Choncho, sizoyenera kutenga maganizo a anthu amene amati kuchuluka kwa anthu kumabweretsa chiopsezo pa zinthu za padziko zomwe zili zosakwanira, chikhali recho Allāh Mwini kuzindikira adapereka zokwanira pano pa dziko lapansi kwa akapolo Ake ndipo sizingapunguke chifukwa cha kuchulukana kwathu kumene adalimbikitsa Mtumiki (ﷺ).

Enanso amati kukhala ndi ana ochuluka ndi chipsinjo kwa mwamuna chifukwa sangakwanitse kudyetsa ana ambiri. Tizindikire kuti yemwe amadyetsa ana si mwamunayo. Allāh ndi Amene amadyetsa mwamunayo pamodzi ndi anawo.

Ma Swahābah Ankalera

Nkhani ya kulera ili ndi umboni mu Sharī‘ah umene ukusonyeza kuti ndi yololedwa ngati zifukwa zopangirazo zili zovomerezeka.

Tikabwera mu nthawi ya Mtumiki wa Allāh (ﷺ), tipeza kuti ma Swahābah amalera ndipo panalibe chiletso chilichonse kuchokera kwa Allāh komanso Mtumiki Wake (ﷺ). Abū Sa‘īd Al-Khudrī akunena kuti:[6]

وَلَوْلَأْنُوكَيْءَامِلِّكُنْمَامِلَاقَفِإِلْرَغْلِرَنَعَمَلَسَوْهِيَلَعُهَلَلِلُؤْسَرَلِئِسْعَيِشُهَلَخُهَلَلِدَارَأَذَاءِ

Zidafunsidwa kwa Mtumiki wa Allāh (ﷺ) zokhudza ‘Azl ndipo iye adati: “Sikuti umuna onse umabweretsa mwana, koma kuti Allāh akafuna kulenga chinthu (mwana kudzera mwa mkazi), palibe amene angachipangitse kuti chisalengedwe.”

Liwu lakuti ‘Azl malinga ndi kufotokoza kwa Imām An-Nawawī adati:[7]

لِإِحْلُكِ يَفِ آنَدْنَعُهُوْرَكَمَوْهَوْجَرْفَلِإِجَرَأَخَلَرْنَأَوَعَزَنَلَأَزَنِإِلِبَرَأَقِإِدَافَعَمَأْجَيِنَأَوْهُلَرْعَلِإِرَخَلِإِرَثِيَدَحْلِإِيَفَإِأَجِإِدَوَلَوْلَسَنِلِإِغَطَقِإِلِإِقِيَرَطُهَنِأَلِلَمَأَوِيَصَرُهَأَوَسِهَأَرْمِلِلُكَوِهَمِيَنْحَتِلِإِأَمِأَوِدَأَوْلَابِدُولَوْمِلِإِلَتْقُيَأَمَكِهَدَالَوْلِإِقِيَرَطُعَطَقُهَنِأَلِإِيَفَحِلِإِدَأَوْلِإِهَتَيِمَسَاتِهَمُرْحَيِإِلِإِنْبَأَحَصِإِلَأَقَفِ

‘Azl ikutanthauza kuti, pamene mwamuna wayandikira kuthira, iye amatulutsa

maliseche ake kwa mkazi ndi kuthirira panja pa maliseche a mkaziyo. Malingana ndi kuona kwathu, mchitidwe uwu ndi makrūh (wosakondedwa) mu nyengo zonse komanso kwa akazi onse, kaya mkaziyo waperekwa chilolezo kapena ayi; chifukwa choti imeneyi ndi njira yopewa kukhala ndi ana. Ichi ndi chifukwa chake mu hadīth ina ikutchedwa, “mchitidwe wokwirira ana mwa chinsinsi,” chifukwa imatsekereza khomo lokhalira ndi ana, ngati momwe kulili kupha khanda ndi kulikwirira. Koma tikakamba za kuletsedwa kwa mchitidwewu, ma Swahābah athu adati si harām.

Allāh ndiye Mwini kuzindikira.

[1] Adab An-Nisā'i li 'Abdul-Mālik Ibn Habib, tsamba 152, #31

[2] Sunan Abī Dāwūd, #2050

[3] Adab An-Nisā'i li 'Abdul-Mālik Ibn Habib, tsamba 152, #30

[4] Tārīkh Baghdād, Vol. 14, tsamba 353, #6782

[5] Sunan Sa'īd Ibn Mansūr, Vol. 2, tsamba 81, #2021

[6] Swahīh Muslim, #1438

[7] Al-Minhaj Sharh Swahīh Muslim, Vol. 10, tsamba 9